

פרוטוקול מס' 424

מישיבת ועדה העבודה

יום ב', כ' בטבת תשל"ז, 10 בינואר 1977, שעה 10.00

נ כ ח ו:

חברי הוועדה: ש. ארבלי-אלמוזלינו - היו"ר

ה. זיידל

ל. דיציאן

י. כהן

מוזמנים:

מר גלס - משרד המשפטים

מר רוט - משרד האוצר

מר אשכנזי - משרד האוצר

ר. הומינר - משרד האוצר

י. נחמן - מרכז לבטחון סוציאלי - ההסתדרות

מ. כרמון - " " " "

ח. הירש - משטרת ישראל

מזכיר הוועדה: י. נוריאל

ר ש מ ה: מזל כהן

סדר היום: 1. חוק שירות המדינה (גמלאות) (נוסח משולב), תשל"ז-1976 - הצעת ח"כ ש. ארבלי-אלמוזלינו.

2. חוק שירות המדינה (גמלאות) (תיקון מס' 16), תשל"ז-1976, (כולל דיון במושג "המשכורת הקרבעת").

1. חוק שירות המדינה (גימלאות) (נוסח משולב), תשל"ז-1976 - הצעת ח"כ ש. ארבל-אלמוזלינו

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו:

אני פותחת את הישיבה.
יש לנו היום שני נושאים לסדר-היום:

1. הצעת חוק פדטית, חוק שירות המדינה (גימלאות) (נוסח משולב), תשל"ז-1976, של ח"כ ש. ארבל-אלמוזלינו, והצעת חוק של הממשלה, חוק שירות המדינה (גימלאות) (תיקון מס' 16), תשל"ז-1976.

הצעת החוק הפרטית מתייחסת לסעיף 21(ב)(3) לחוק שירות המדינה (גימלאות) (נוסח משולב), תשל"ז-1970. הצעת החוק באה למעשה להוסיף בסעיף 21(ב)(3) את הפיקה הבאה: "פרט לגימלאות לפי פרק ו' 2 לחוק הביטוח הלאומי".

בסעיף 20(ב) נאמר: "אדם שוועדה רפואית קבעה, סמוך לפרישתו כי הוא בעל דרגת נכות של 50% או יותר, וכך אדם שפוטר מן השירות בגלל נכות בדרגה קטנה מזו, לא תפחת קצבתו מעשרים אחוז ממשכורתו הקובעת בצירוף שלושה פרומיל ממנה לכל אחוז מדרגת נכותו".

בסעיף 21(ב) נאמר: "מי שנחמלאו בו אלה: (1) דרגת נכותו קובעת את שיעור קצבתו; (2) סעיף 60 אינו חל על אותה נכות; (3) קיבל בעד הנכות פיצויים שלא מאוצר המדינה לפי כל חובה חוקית, פרט לחוזה ביטוח, או מענק מהמוסד לביטוח לאומי, מבלי ששולם לאוצר המדינה אותו חלק מהס הבא לפצותו על תקופת נכותו שבה זכאי הוא גם לקצבה לפי חוק זה, או קיבל בעדה קצבה מהמוסד לביטוח לאומי; לא חובא בחשבון - לענין חישוב קצבתו או קצבת שאיריו לפי חוק זה - כל נכות שבעדה קיבל פיצויים, מענק או קצבה כאמור".

אני רוצה לומר שהמצב הקיים היום במסגרת חוק שירות המדינה, שקיצבת הפרישה נקבעת על-פי 2% לשנה מהמשכורת הקובעת, כך שהמינימום הוא 20% והמכסימום 70%. בנוסף לזה קבעו בסעיף 20(ב) לגבי נכים שפורשים משירות המדינה, אם הוא בדרגת נכות של 20% לפחות והוא פוטר, הוא זכאי לקיצבת מינימום של 20% בצירוף שלושה פרומיל.

אני רוצה לתת דוגמא כדי להראות

את העוול הבולט שקיים מאז קבלת חוק ביטוח נכות במסגרת המוסד לביטוח לאומי. אדם עובד מדינה, פרש לאחר 15 שנות שירות ונקבעת לו דרגת נכות של 50%. קיצבתו המבוססת על אורך שירותו תהיה 30% וקיצבתו המבוססת על דרגת הנכות תהיה בשיעור של 35%. עובד זה יקבל את הקיצבה הגבוהה ביותר, היינו 35%. בסעיף 21 לחוק שירות המדינה נקבע בין השאר כי אין מביאים בחשבון נכות של עובד מדינה לצורך קיצבת מינימום אם העובד קיבל בעד הנכות קיצבה מהמוסד לביטוח לאומי. כלומר, אין זכות לחשב את הפרומילים האלה.

מתנן דוגמא של המקרה הזה.

ל. דיציאן:

מר גלס:

ניקח אותו האיש, שלולא קיצבת הנכות שהוא מקבל מהמוסד לביטוח

לאומי, קיצבת נכות כללית, לא נפגע עבודה, הוא היה מקבל 35% מן המשכורת הקובעת. לפי המצב הקיים, הוא מקבל 30% לפי הותק בלבד פלוס גימלה המשתלמת מן המוסד לביטוח לאומי.

ל. דיציאן:

במקרה קודם הוא מפסיד את הגימלה שלו?

מר גלס:

לא. המצב הוא כך: הוא מקבל 30% פלוס קיצבה מהמוסד לביטוח

לאומי.

ל. דיציאן:

אני רוצה לדעת, מה הוא מקבל מהביטוח הלאומי?

היו"ר ש. ארבלי:

הוא מקבל קיצבת נכות כללית שזה 25% מהשכר הממוצע במשק.

מר גלס:

בזה אני מודה - האם במקרה כזה הקיצבה של 25% שהוא מקבל היא פחות מ-5% הנוספים האלה או לא? אני לא יודע. הטענה היא כנראה כך: יתכן, ואני מדגיש את הדבר הזה עוד פעם, שיש מקרים ש-30% מאוצר המדינה פלוס קיצבה מהמוסד לביטוח לאומי, הם לבל הדעות פחות מ-35% האלה. אם הטענה נכונה, אני לא יכול להגיד לך. אם יתברר מצב כזה, באמת נכון שהאיש הזה נפגע. לולא היה מקבל קיצבה מהמוסד לביטוח לאומי, הוא היה זכאי ל-35%.

ל. דיציאן:

חייבים לנסח בצורה כזאת: או זה או זה.

היו"ר ש. ארבלי:

זה לא עניין של זה או זה או זה. המצב הקיים היום בשירות המדינה נקבע לפני חוק הביטוח לאומי. בא חוק הביטוח לאומי, בפרק ו' 2 של חוק ביטוח נכות וקבע קיצבת נכות של 25%. אבל הוא קבע דבר נוסף, במידה והוא מקבל קיצבת נכות, הוא לא זכאי לדברים נוספים בגין נכותו. יוצא שחלקו נגרע פעמיים. כאשר נתקבל חוק הביטוח הלאומי שכחו לתקן את הסעיף בחוק שירות המדינה גימלאות והעוול הזה נשאר. כאשר בררנו והפנינו את השומת לב הנוגעים בדבר, נאמר לנו שאכן קיים עוול וצריך לתקן אותו. באה הצעת חוק זו לתקן וקובעת שעניין קיצבת נכות לא ילקח בחשבון לצורך הישוב הפנסיה שלו.

י. נחמן:

אני מברכת את יו"ר הוועדה על היוזמה שלה לתקן את חוק שירות

המדינה (גימלאות). בחוק שירות המדינה (גימלאות) שפה הוכנסה בזמנו הפרדת הקיצבאות המשלמות לפי חוק הביטוח הלאומי. ההפרדה הזאת חלה על שטח אחד בלבד, על קיצבת זיקנה ושאיירים. אין קשר בין מה שהמוסד לביטוח לאומי משלם לבין מה שהוא מקבל לפי שירות המדינה (גימלאות). אבל נשארו שתי קיצבאות, קיצבה מפני פגיעה בעבודה וקיצבאות נכות. כרגע אנחנו מדברים על קיצבת נכות.

לפי החוק יש אפשרות לחשב לפי

שני חישובים, או לפי ותק או לפי נכות, מה שגבוה יותר. ניקח לדוגמא, אדם שיש לו 100% נכות מקבל 20% מינימום אפילו אם הותק בעבודה הוא חמש שנים בלבד ו-3 פרומיל עבור כל אחוז נכות. זה המכסימום שאפשר להגיע אליו. מתברר שיש אדם שלפי הותק יכול להגיע ליותר מ-50% ואז לא

י. נחמן:

צריך להבדק בפני ועדה רפואית והוא לא צריך טובות. אבל נאמר בחוק זה עוד משהו, אם בכל זאת אתה רוצה לצאת לגימלאות מטעמי נכות, תדע שאחוזי הנכות לא יובאו בחשבון ולא יתנו כל הגדלה אם אתה מקבל קיצבה מהמוסד לביטוח לאומי. יכול אדם לצאת לקיצבה רק עם אותם 20% מינימום שנותנים במקרה של חישוב, אבל התוספת של שלושה פרומיל אי-אפשר לקבל. מי שעובד פחות מעשר שנים הוא יבחר לצאת לגימלאות ב-20%, אבל מי שהותק שלו למעלה מעשר שנים יקבל לפי הותק. יוצא מצב משונה. בחוק הביטוח הלאומי יש הוראה מיוחדת שצריך לתקן אותה וכך גם חוק זה, שאדם אשר יוצא מטעמי נכות לגימלאות, יוכל לקבל שלושה פרומיל גם אם הוא מוכר בביטוח הלאומי כנכה.

ל. דיציאן: ניקח לדוגמא בן-אדם בגיל 60. יש לו 100% נכות, ונתק בעבודה של 30 שנה והוא יוצא לפנסיה. כמה הוא מקבל?

מר גלס: הוא מקבל 60%.

ל. דיציאן: מתבטלת הקיצבה מהמוסד לביטוח לאומי?

י. נחמן: לא. אם הוא מוכר כנכה הוא יכול לקבל קיצבת יחיד, אותם 25%. את התוספת עבור האשה מורידים מפני שיש לו קיצבת זקנה.

היו"ר ש. ארבל: פה מדובר על אלה שלא מגיעים למינימום.

מר גלס: אנחנו כבר דברנו בישיבה הקודמת על הבעיה. אדם שיש לו 25 שנות ותק, אותו העניין של נכות בכלל אינו מעניין מפני שהוא מגיע ל-50% ו-50% זה מכסימום שאדם יכול להגיע אליהם אם הוא עושה את החישוב על-פי אחוזי הנכות. כיצד? 20% הבסיס ושלושה פרומיל לכל אחוז נכות. מאה כפול שלושה פרומיל, זה 30%-ביחד זה 50%. לכן, לצורך הויכוח שלנו עלינו להוציא כל מקרה שבו יש לאדם 25 שנות ותק ויותר.

ל. דיציאן: יכול להיות מקרה שהעובד הזה אחרי 25 שנות ותק אינו משתכר

לפי השכר הממוצע במשק.

מר גלס: אותו האיש אינו נפגע מפני שהמוסד לביטוח לאומי מקטיף את קיצבת

הנכות, אם הבנתי נכון.

י. נחמן: בגין תוספת משפחה.

ל. דיציאן: בן אדם עם 25 שנות ותק אשר משתכר אלפיים לירות ברוטו

בשירות המדינה?

מר גלס: הוא מקבל אלף לירות כקיצבה.

ל. דיציאן: לעומת זאת בביטוח הלאומי הוא מקבל 100% שזה 2,900 לירות.

הוא מקבל 25% מהשכר הממוצע במשק.

היו"ר ש. ארבלי:

אצל אותו אדם שני דברים מצטברים וכפי שאני מבין, לא להסתדרות ולא ליו"ר הוועדה יש טענות לגבי מקרים אלה. הבעיה מתעוררת לגבי אותם מקרים שבהם נוח יותר לעובד לקבל קיצבה שהיא מחושבת על-פי אחוזי הנכות, היינו אדם שלא הגיע ל-25 שנות ותק ויש לו 100% נכות.

מר גלס:

מהו המכסימום? שמעתי 25%.

ל. דיציאן:

אני מדבר על המישור של הביטוח הלאומי. ניקח אדם שיש לו 50% נכות בלבד. אותו האיש, לפי חישוב על-פי אחוזי נכות, יכול להגיע ל-35%. כמובן אם לאותו אדם יש 18 שנה של וחק, שוב יותר כדאי לו לבחור בקיצבה על-פי הוחק מפני ש-18 כפול 2, זה 36.

מר גלס:

גל-פי דרגת נכות הוא לא יכול להגיע ליותר מ-25%. כמה

ל. דיציאן:

קיצבה הוא יכול לקבל מהמוסד לביטוח לאומי?

מהביטוח הלאומי הוא יכול לקבל בתור יחיד 25% מהשכר הממוצע

י. נחמן:

במשק.

זה מכסימום?

ל. דיציאן:

ותוספת עבור אשתו.

י. נחמן:

אני יודע, למי שיש לו 100% נכות בביטוח הלאומי, קיצבתו מתקרבת ל-800 לירות כי בביטוח הלאומי יש הפחתה. בכמה זה מופחת, לא אוכל לומר לך. אם יש לו 80% נכות הוא מקבל 80% מתוך 800 לירות.

מר רוט:

היו"ר ש. ארבלי:
בואו נפריד את העניין שקיים בביטוח הלאומי. זו בהחלט לאקונה, וצריך לדון גם עליה. האמת היא שלא הייתי מודעת להפחתה שקיימת שם. אבל בלי אנשי המוסד לביטוח לאומי לא נוכל לדון בעניין. אנחנו מתייחסים למצב קיים כאשר נשללת הזכות מאותו נכה לבחור על-פי החוק הקיים את הפנסיה שלו. הזכות הזו נשללת בגין אותו חוק ביטוח נכות. אנחנו רוצים לנתק את הקשר הזה בין מה שקיים בביטוח הלאומי לבין החוק הקיים שנתן את הזכות הזאת לפני שנכנס לחוק חוק הביטוח הלאומי בשנת 1973. אם יש הסכמה גם מצד הממשלה והנוגעים בדבר לתקן עוול מסויים, אפילו אני בזה לתת הרבה מאד לאותו נכה אשר רוצה שיחשבו לו על-פי אחוזי נכות, נאשר לו, ע"י אותו תיקון קטן שמכניסים בסעיף 21(ב) את הדבר הזה.

זה יכול גם על אלה שנמצאים היום בפנסיה?

ל. דיציאן:

היו"ר ש. ארבלי:
את זה צריך להוסיף. ההערה במקומה ונכונה. אנחנו נבקש שיכינו לנו את ההצעה לקריאה ראשונה בתוספת ההערה של חה"כ דיציאן בקשר למי שפרש לפני קבלת חוק זה. יתכן שלאחר הקריאה הראשונה נזמין את אנשי הביטוח הלאומי.

אולי נגיש תזכיר לוועדת העבודה בענין זה.

מ. כרמן:

ברצון ואולי קריאה הראשונה נכין את זה באופן יותר יסודי.

היו"ר ש. ארבלי:

אנחנו עוברים לנושא השני:

2. חוק שירות המדינה (גימלאות) (תיקון מס' 16), תשל"ז-1976
(כולל דיון במושג "המשכורת הקובעת")

ישיבה הקודמת שארנו כמה סוגיות אשר מר רוט צריך לתת לנו תשובה עליהן ובקשנו שיעשו לנו עבודת בית לגבי סעיפים הקשורים עם המשטרה, שיעשו לנו השוואות מה המצב היום דמה התיקון המוצע כדי שנוכל לדעת במה מדובר.

היו"ר ש. ארבלי:

בנוסף לזה אנחנו גם בקשנו היום לדון על ההגדרה של "משכורת קובעת" בחוק שירות המדינה אשר בדעתנו להכניס בה שינוי וזה בהסכמך על פסקי-דין שהיו בסוגיה זו. נודע לי שיש החלטה של הוועדה המרכזת אשר דנה בנושא, על כן הזמנו את נציגי המרכז לבסחון סוציאלי.

קודם כל, מר רוט יתן לנו תשובות

על אותן הצעות שנשארו פתוחות.

בענין תיקון מספר 15 אשר מתייחס לסעיף 46 העיקרי, אנחנו מסכימים.

מר רוט:

שם מדובר על מי שפרש לפנסיה אחרי עשר שנות שירות, מאימתי תשולם הקיצבה. בהצעה המקורית נאמר, החל מגיל 60 במידה ואצל מעביד אחר יש הסכם כזה. אנחנו מסכימים שהקיצבה תשולם מגיל 60 אם העובד פרש מכל משלח יד מגיל 60 והלאה. זאת למעשה הצעת ועדת העבודה.

דבר שני, מדובר בענין בדיקות

רפואיות. אם קבעה ועדה רפואית שעובד אינו מסוגל לעבוד, אנחנו מסכימים להצעת הוועדה.

אפילו למטה מגיל 60.

היו"ר ש. ארבלי:

ברור. בחוק המוצע, פנסיה תשולם לפני כן אם ועדה רפואית קבעה

מר רוט:

שאינן עובד יכול להשתכר. אנחנו מסכימים להצעת הוועדה וקרן הפנסיה או גוף ציבורי או מעביד של גוף ציבורי קבעו שאינו מסוגל להשתכר מבחינה רפואית, אנחנו מקבלים את המימצאים.

אם הבנתי נכון, אחס אומרים: עקרונית, יש צורך בבדיקה של

מר גלס:

ועדה רפואית, אבל דינה של הכרה מטעם קרן חגמולים מוכרת, או קרן פנסיה מוכרת או של גוף ציבורי שבו הוא עבד לאחרונה, שהפרישה היתה מטעמי בריאות כדין החלטה של ועדה רפואית.

מה זה קרן גימלאות?

ל. דיציאן:

"מבטחים".

מר רוט:

מבטחים אני יודע. האם קיימות קרנות אחרות?

ל. דיציאן:

אני חושב קרנות שמוכרות.

מר גלס:

איני רוצה שתיווצר אפליה בין קרן פנסיה וקרן גמל.

ל. דיציאן:

בחוק הגנת השכר יש הגדרה בקשר לקרנות גמל.

היו"ר ש. ארבלי:

קרן אינה יכולה לפעול באופן יעיל אלא אם היא מוכרת ע"י מס-הכנסה.

מר גלס:

ואם באותו מועד קרן הפנסיה משלמת קיצבה בגין נכות.

מר רוט:

מר גלס:
אני מביין שיש הסכמה בוועדה שהמבחן להכרת קרן גמלאות זה הכרה לענין מס-הכנסה: יש מבחן שני, שהקרן משלמת קיצבה מוקדמת בגלל נכות. עכשו אומר מר רוט שיש אלטרנטיבה שניה, אין הקרן משלמת, אלא המעביד שהוא גוף ציבורי משלם לפני הגיע האיש לגיל הקובע בגלל מצב בריאותו. כאן מתעוררת השאלה האם להשאיר את ההגדרה של גוף ציבורי לבית המשפט, או לאתם רוצים, כדי ליצור כאן ודאות, להעניק את הסמכות למישהו לקבוע מה הם גופים ציבוריים לענין זה.

אני מציע ששר האוצר או שר העבודה יפרסמו בצו את

ל. דיציאן:

הגופים הציבוריים.

גם מי שר האוצר יחייעץ בענין זה? זה עניינו.

מר גלס:

היו"ר ש. ארבלי:
האם אתם מסכימים שהקיצבה תשולם החל מגיל 60 אם העובד שפרש, הוא פרש מעבודה או מכל משלח יד אחר, ללא שום מבחן של הכנסות?

"משלח יד" הכוונה שהוא עצמאי.

מר רוט:

יכול להיות שיש לו הכנסה מרכוש.

ל. דיציאן:

מר רוט:
לזה לא מתכוונים. אנחנו אומרים: במקום לשלם פנסיה בגיל 65, לשלם פנסיה בגיל 60 מאותו מועד שהפסיק לעבוד.

היו"ר ש. ארבלי:
סכמנו שלגבי גיל 65 אין הגבלות. דברנו על שני דברים: דברנו בענין גיל 60 והלאה גם לגבי תקופת צינון וגם לגבי ההפשרה.

מר גלס:
יש במוסד לביטוח לאומי אפשרות שאדם יקבל קיצבת זיקנה אף על פי שהוא עדין לא יצא לחלוטין ממעגל העובדים במובן הרחב יותר של המלה. אצל נשים בין 60-65 ואצל גברים בין 65-70. אני חושב שדבר זה מקובל בכל הארצות, שקיצבת הביטוח הלאומי משתלמת כל עוד הזכאי אינו משתכר מעבודה שכירה או עצמאי יותר מסכום מכסימלי מסויים ושם יש אבחנה מסויימת. כמובן היחה אפשרות להשתמש באותן אבחנות המזכות אדם בתקופת

מר גלס:

מעבר זאת בקיצבה זיקנה ולאמץ אותן כאן.

י. נחמן:

אני לא יודעת אם האבחנות כל כך רצויות. בביטוח סוציאלי יכולה להיות אבחנה כל כך חדה בין הכנסה מרכוש לבין הכנסה מעבודה. ביטוח לאומי לא יכול להבחין בגיל זה מה היא ההכנסה מעבודה והכנסה מרכוש שיכולה להיות פי שניים יותר גבוהה. עכשו עומדת הצעה להצמיד הכנסה זו לשינויים שחלו במשך הזמן לא רק לשכר הממוצע במשך אלא גם לתוספת היוקר.

מר גלס:

שאלה מעשית, האם לדרוש פרישה מוחלטת מכל עבודה או האם ניתן לאפשר לפנסיונר לעבוד בממדים צנועים מבלי שיצטרך להפסיד הטבות נוספות אלה? יש כאן כמובן בעיות של פיקוח, יש בעיות של מעשי מרמה. אין להעלים עין מזה. בל הסדר כזה יש לו החולשה הזאת.

היו"ר ש. ארבלי:

היום אדם העובד בשירות המדינה ראוי לפרוש בגיל 60 ולהנות מפנסיה. אם הוא פורש בגיל צעיר ומגיע לגיל 60, טענו שאפשר יהיה להפשיר את הפנסיה בגיל 60.

מר גלס:

כאן היתה שאלה, מה יהיה באותם מקרים שמקום העבודה אינו מעניק זכויות של פנסיה? או נניח שמדובר באדם שהיה ברמה כל כך גבוהה של שכר ונעשו סידורים שיכולים להבטיח את עתידו בדרך של ביטוח חיים או בטוחים בלתי קונבנציונליים אחרים. השאלה השניה היתה מה יהיה דינו של אדם כשהוא עצמאי באותו מועד, ואז אני זוכר, לגבי עצמאי הועלה רעיון ששם פרישה ממשלח יד הוא הקובע.

ה. זיידל:

יש שתי אפשרויות: 1. אם אדם עבר משרות המדינה לעבודה אחרת ושם הוא פורש בגיל 60. גם כאן חייבים לקבל הפשרת ההקפאה בגיל 60.

אפשרות שניה, אם הוא ממשיך לעבוד עד גיל 65 ופורש בגיל 65, אין טעם שיקבל פנסיה מגיל 60. אנחנו צריכים להתאחד בענין זה, שאם אדם פורש ממקום עבודה שני בגיל 60 שכאן תהיה הפשרת ההקפאה.

ל. דיציאן:

לעובד מדינה בגיל 60-65 אין הקפאה. אם הוא רוצה לפרוש, הוא פונה לנציבות שירות המדינה ומבקש לצאת לפנסיה אפילו אם אין 70%. האם אז הוא ראוי לקבל פנסיה ללא כל קשר אם הוא ממשיך לעבוד?

מר גלס:

ישנו סעיף 35. אם הוא עובד במוסד ציבורי, יש התחשבנות. אם הוא הולך לשוק הפרטי, אין הגבלה.

היו"ר ש. ארבלי:

אם הוא הולך למקום עבודה שאין שם פנסיה, הוא מקבל את הפנסיה שלו. אם הוא הולך למקום עבודה שיש קרן פנסיה, הוא לא מקבל. לגבי המשטרה הסרנו את ההגבלה הזאת. לגבי צבא קבע ההגבלה הזאת אינה קיימת.

בן אדם שהצטרף בגיל 57 ועובד
שמונה שנים, אז הוא שילק את

ל. דיציאן:

כספו לקרן הצבי.

את הכסף שלו ושל המעביד הוא
מקבל, אבל פנסיה הוא לא מקבל.

מ. כרמון:

מה שאמר חה"כ זיידל בצורה
בהירה מאד, זה מה שהיה הסיכום

מר רוט:

בדיון הקודם.

התנאי שהוא מפסיק בכלל לעבוד,
שום מבחן אחר?

היו"ר ש. ארבלי:

הוא עוזב מקום עבודה, אבל איני
יודע אם הוא לא עובד. באופן

ה. זיידל:

רשמי הוא מפסיק לעבוד.

היו"ר ש. ארבלי:

אם הוא מגיע לגיל 60 ופורש,
מגיעה לו פנסיה בלי להתנות אתו
אם הוא עובד. עכשו אתה אומר, אם פרשת מוקדם. התנאי הוא, אם אתה הולך
למקום עבודה אחר ששם גיל הפרישה הוא 65, אתה לא תקבל פנסיה עד גיל 65.

י. נחמן:

גם כל הרצון להטיב עם עובד,
לדעתי, אין צורך להפריז. שנים
עבדנו כדי לשכנע את שירות המדינה שיראו אותו מפוטר לצורך רציפות
זכויות פנסיה עד גיל 65. אם יש הסכם רציפות בין העירייה והמדינה אין
צורך לבוא להרע. כשאינן הסכם רציפות והוא מתפטר מרצונו הטוב ללא
פיצויי פיטורין, זו הטבה מופרזת, זאת מעמסה לאוצר המדינה.

היו"ר ש. ארבלי:

מה המעמסה? אם אותו עובד היה
פורש בגיל 60 משירות המדינה,

הוא היה מקבל פנסיה?

מ. כרמון:

כן.

היו"ר ש. ארבלי:

והוא הלך לעבוד במקום עבודה
אחר. כאשר הוא הולך לעבוד
במקום עבודה אחר, אתם אומרים עד גיל 65. חמש השנים האלה, הממשלה,
לא משלמת. איזו הכבדה זו על המדינה!?

ל. דיציאן:

בחברת החשמל יש אנשים שהתקבלו
לעבודה בשנת 1938, הגיעו לגיל
60, יש להם 35 שנות וחק ויוצאים לפנסיה ומקבלים 70%. המהנדס הזה
הולך לעבוד במפעל אחר שהוא מאורגן בקרן פנסיה ששם גיל הפרישה,
ללא התחשבות ב-35 שנה, הוא 65. אז באופן פתאומי יקפאו את הפנסיה?

י. נחמן:

לא.

היו"ר ש. ארבלי:

הפרוטוקול של הישיבה הקודמת
עדין איננו. האם אתה מסכים

לסיכום שהיה בוועדה?

מר רוט:

אנחנו נבדוק את ההצעה שהיתה
בפרוטוקול.

מר גלס:
 רשמתי את הסיכום וזה תואם את מה שאמר מר רוט. "זכאי, מי שפרש ממשלה יד אחרי גיל 60 ואינו זכאי לקיצבת גיל הפרישה". דבר שני היה בקשר עם הוועדה הרפואית.

היו"ר ש. ארבלי: וענין הצינון?

מר רוט:
 זה סעיף אחר. אני למעשה הבהרתי את סעיף 15. עכשו אני אבהיר את סעיף 11 בענין הצינון. הצעת הממשלה הייתה כך: מי שפורש בגיל 65 יצטרך לחכות תקופת צינון של שנה אחת אם הוא חוזר לאוצר המדינה. לפני כן היה צריך לחכות שנתיים.

הוועדה הציעה מגיל 65 ואילך, שום דבר. בין 60 ו-65, שנה אחת. לפני גיל 60, שנתיים. אנחנו מסכימים לזה עם חיקון קטן, מגיל 65 - שלושה או ששה חדשים.

היו"ר ש. ארבלי: מדוע?

מר אשכנזי:
 כעקרון מקבלים את מה שאמרתם. אבל לא רוצים להגיע למצב שתיווצר פיקציה, שמיד עם צאתו לפנסיה הוא ימשיך לשבת באותו שולחן ויקבל אותה משכורת תעוד שני שליש מהפנסיה.

היו"ר ש. ארבלי:
 אז הוא יאמר לך: טוב, אני חוזר בעוד שלושה חדשים. אין לזה שום הגיון. אתה רוצה לחסוך לאוצר המדינה שלושה חדשים פנסיה!?

ל. דיציאן:
 יש עובדי מדינה אשר מגיעים לגיל 65 והמשרד צריך ארחת ומעונן שיהם ימשיכו לעבוד. כל עוד האדם במצב בריאותי ושכלי בסדר, מדוע אתם גוזלים מהם שלושה חדשים של פנסיה?

מר גלס:
 אני לא רוצה להתייחס להצעה של משרד האוצר. אני מבקש להביא בחשבון גורם אחר ביחסי העובדים. יש אדם שהוא עושה את העבודה שלו. הוא מגיע לגיל 65 ובגיל זה הוא ממשיך לשבת באותו מקום ועושה אותה עבודה. מבחינת היקף העבודה לא נשמנה אצלו ולא כלום. חברו שהורא בגיל 63 בלבד שעושה עבודה שווה גם כן ממשיך באותה עבודה. עכשו יש מצב שמבחינת טיב העבודה לא השתנה מאומה ולא היתה שום הפסקה. פתאם במשרד אחד משהו מקבל איקס ועוד שני שליש של משהו, ואדם אחר בעל אותה עבודה מקבל איקס בלבד. איני מדבר על כך האם הדבר הזה מוצדק או לא, יש בוודאי אפשרות להצדיק את הדבר הזה. אני יכול לתאר לעצמי שיש השלכות מסויימות על שקט או אי-שקט בעצם קיום התופעה הזאת.

היו"ר ש. ארבלי:
 רק בהבדל אחד, זה פרש בגיל פרישה וזה עושה את העבודה הרגילה שלו.

ל. דיציאן:
 האם שלושה חדשים יפתרו את הבעיה הזאת?

מר גלס:
 לכך אמרתי שאני לא מתייחס להצעה של שלושה או ששה חדשים.

אני לא רואה הגיון בעובדה של הפסקה או אי-תשלום של

ל. דיציאן:

שני שלישי פנסיה במשך שלושה חדשים.

אנחנו מוכנים להשאיר את זה במשך שנה תמימה.

מר רוט:

אני הייתי בדעה שתקופת צינון צריכה להיות שנה.

מר גלס:

אני מציעה לא לקבל את ההצעה הזאת. אנחנו מודיעים בצער רב שלא

היו"ר ש. ארבלי:

מקבלים הגבלה של שלושה: או ששה חדשים ואנחנו בדעה כי בגיל 65 אין צורך בתקופת צינון אפילו למשך תקופה קצרה ביותר.

בקשר עם נכות בגין תאונת עבודה, אנחנו רוצים לקיים קודם

מר רוט:

התייעצות עם ההסתדרות. עד עכשו זה לא יצא לפועל. נדמה לי, שהוועדה הציעה מחצית ועד 90%.

הסתדרות עובדי המדינה לא מתנגדת, היא דורשת את זה. אני מציעה לכם

היו"ר ש. ארבלי:

לא להתנגד בסעיף הזה.

אני רוצה לומר משפט אחד לא לגופו של עניין. במקרה זה נוצר מצב,

מ. כרמון:

מצד אחד בפורומים מסויימים גם בתוך הוועדה וגם מחוצה לה, מנסים להגיע במקומות שאין זהות לגבי מקצוע ספציפי של עבודה, שתהיה אחידות בכל המערכות במיוחד בכל המערכות ששואפות שתהיה פנסיה. אנחנו משתדלים להגיע להדברות, ובמקרה זה, גם לגבי גלמלאות כפולות אלמנדות וגם לגבי נפגעי עבודה יוצרו מצבים לא סבירים.

תלכו בעקבות החוק.

היו"ר ש. ארבלי:

מספיק שמחם מיגבלות על כמה דברים.

מ. כדמון:

צריך לדעת אם מאפשרים למורה, שהיתה בהריון ופרשה מן העבודה, לחשב, גם כאשר היא עבדה פחות, כאילו היא עבדה יום שלם למען הפנסיה.

ה. זיידל:

את זה צריך לעשות בשירות המדינה. בקרנות הפנסיה אי-אפשר לעשות את זה כי הן לא קבלו שום תשלום. אבל במשך הזמן צריך להיות לעשות חתיקה אחידה.

התנאים אינם זהים, ההתחייבויות אינן זהות.

היו"ר ש. ארבלי:

במידה ולא נגיע להסכם עם ההסתדרות, אני מציע לרשום

מר אשכנזי:

הסתייגות של שר האוצר.

אני רוצה לצלם את המכתב של ההסתדרות אשר מתנגדת לענין הזה,

היו"ר ש. ארבלי:

שנעלה את זה ל-70% לגבי נפגעי עבודה.

אנחנו שומעים את ההצעה הזאת בפעם הראשונה ואנחנו צריכים

מ. כרמון:

ללמוד את זה.

י. נחמן:
 אנשי ההסתדרות לא התנגדו מעולם להצעה שמשפרת תנאים. במדינה כל כך קטנה יש אלפי עובדים שנהנים מפנסיה תקציבית מבלי לשלם עבורה אפילו פרוטה אחת.

היו"ר ש. ארבלי:
 עובדי מדינה לא משלמים פרוטה. זו זכות שהוקנתה להם.

י. נחמן:
 הטענה היתה שהשכר בשירות המדינה נמוך יותר. היום הרבה מאד עובדים במוסדות ציבור שוקלים אם לממן את הפנסיה שלהם.

היו"ר ש. ארבלי:
 אז תיזמו ותקדמו את חוק פנסיה ממלכתית.

אלה נימוקים חדשים של ההסתדרות.

ה. זיידל:
 אי-אפשר לדון דרך אגב בשיטה של פנסיה תקציבית. הצעת החוק לפנסיה של משרד העבודה משלבת את המצב של פנסיה תקציבית ופנסיה מצטברת.

היו"ר ש. ארבלי:
 אדרבא תעשו תיקון שגם עובדי המדינה יפרישו לזכות הפנסיה.

מר רוט:
 דבר אחד ברור, חוק פנסיה ממלכתית בא להקטין זכות קיימת. בצורה הקיימת פה, אנחנו רוצים להגדיל זכות קיימת.

ה. זיידל:
 זאת הצעת האוצר. יש הצעת משרד העבודה ויש הצעת ההסתדרות.

היו"ר ש. ארבלי:
 בשבוע שעבר אמר מר רוט שנוטים לקבל את ההצעה הזאת לגבי נפגעי עבודה. הוועדה החליטה לכלול את זה או פה או בהצעה השניה. אבל החלטה עקרונית קיימת.

מ. כרמון:
 הכוונה לגמלאות כפל של אלמנה עד 90%?

כן.
היו"ר ש. ארבלי:

אנחנו מסתייגים.
מר אשכנזי:

אנחנו אומרים שאנחנו רוצים להתייעץ עם ההסתדרות.
מר רוט:

לגבי נפגעי עבודה היתה הסכמה. דובר אז על עד-חקרה של 90%.
היו"ר ש. ארבלי:

לא רשמתי את הדבר הזה כהחלטה. אבל נראה מה כתוב בפרוטוקול בענין זה. על כל פנים לפי הרישומים הפרטיים שלי, לא מצאתי את זה כהחלטה.

מר רוט:

ההצעה בשעתה היתה שפנסיונר יקבל מחצית הקיצבה שהוא זכאי לה אלמלא תאונת העבודה. יש שוני בין אלמנה לזה. באלמנה מדובר בשתי קיצבאות בגין שני מאורעות שונים: מאורע אחד הוא פטירת הבעל ומאורע שני שהיא עובדת בזכות עצמה. פה למעשה יש אפשרות שזה אותו האירוע. היתה תאונת עבודה לבן-אדם והוא מפוטר בגלל תאונת העבודה. במקום 70% יהיה 90%. לכן צריכות להיות שתי הפחתות, מחצית הקיצבה שלו אילמלא סעיף 32 לחוק, גם זה עד ל-90%.

י. נחמן:

יש חסבוכת נוספת, גם אם הוא יוצא משירות עקב פגיעה בעבודה, אתה לא נותן פרומילים. כאן מתעורר הענין של אותו סעיף 21ב, אדם שמקבל מהמוסד לביטוח לאומי וקיצבת פרישה מכאן, הוא לא מקבל פרומילים, ועכשו לא רוצים לתקן את הדבר הזה.

מר רוט:

זה נושא חדש שלא דנו בו.

י. נחמן:

אם דנים בנושא ולא רואים את כל האספקטים, אח"כ חוזרים לכאן

עם הצעת חוק חדשה.

מר גלס:

אתה אומר, אם הדבר הזה עולה על 70%, כל זמן שנמצאים במסגרת 70% לא פוגעים בזכויות. במידה ודבר זה יעלה על 70% הוא יוכל לקבל עד מחצית הקיצבה ועד 90%.

מר אשכנזי:

אם הסכמתי עד 90%, יכול להיות שבמסגרת 90% הוא יעלה על מחצית הקיצבה ואנחנו רוצים שבכל מקרה הוא לא יקבל יותר ממחצית הקיצבה.

מר גלס:

נניח שאדם היה מקבל מהביטוח הלאומי 60% מהמשכורת הקובעת ומאוצר המדינה הוא מקבל 30% מהמשכורת הקובעת, במקרה כזה ההצעה היא מכיוון ש-60% ו-30% זה יותר מ-70%, הוא יוכל לקבל משהו יותר מ-70%.

היו"ר ש. ארבל:

כמה?

מר גלס:

יש לנו תקרות. תקרה אחת של 90% ותקרה שניה מחצית הקיצבה. במקרה כזה מחצית הקיצבה היא פחות מ-90%. הוא מקבל 30% מהמשכורת הקובעת מאוצר המדינה. 30%, מחצית קיצבה זה 15%. 15% ועוד 60% מהביטוח הלאומי, זה 75%. נניח שאדם מקבל 70% מהמשכורת הקובעת כגימלה, ומהמוסד לביטוח לאומי הוא זכאי, נניח הוא מקבל 50% מאחוזי נכות או מוות. אם עושים את החשבון הזה, הוא מקבל 70% ועוד מחצית של 50% שזה 25% ביחד הוא מגיע ל-95%. כאן פועלת התקרה השניה, היינו לא יותר מ-90%.

היו"ר ש. ארבל:

הוא אומר בכל מקרה.

מר גלס:

הוא אומר שלא רק תהיה תקרה אחת, אלא יהיו שתי תקרות.

היו"ר ש. ארבל:

בשביל מה צריך את ההגבלה של מחצית? אם הוא מגיע למעלה

מ-90%, זה לא יחול.

מר גלס:

הוא אומר שהתקרה תהיה כפולה.

מר אשכנזי:

60% ו-40%, פירוש הדבר שהוא מקבל מהביטוח הלאומי 60%

ומאתנו 20%.

היו"ר ש. ארבלי:

אם הוא מקבל 80%, זה לא צודק.

מר אשכנזי:

ההפחתה היא תמיד מאתנו.

י. נחמן:

מאחר שיש הבדל בין קיצבה של פגיעה בעבודה המשתלמת לפי שיטה אחרת, לפי אחוזים מסויימים עד לתקרה והתקרה היום היא 5,000 לירות. לכן קרה שבפגיעה חמורה יותר חלקה של המדינה קטן יותר מפני שמקבלים מהביטוח הלאומי סכום גבוה יותר. אם מגיעים שם ל-70% המדינה פטורה מכל השלמה היום.

במקרה של השלמה, נניח שמהביטוח הלאומי אפשר לקבל 25% אחוזי נכות ולקבל תשלום חודשי, אבל אותו אדם לא פורש מן העבודה, הוא מקבל משכורת וקיצבה. אם הוא פורש, במקרה הכנה, ולא צדדתיים לו שיש פירוטה עבור הנכות.

ה. זיידל:

מה הדין בקרנות הפנסיה?

י. נחמן:

התשלומים שגובים אינם מכסים את הסיכון הזה.

ה. זיידל:

מה הוא מקבל?

י. נחמן:

את כל הכסף בחזרה ופיצויים מהעבודה.

היו"ר ש. ארבלי:

אני מציעה שלא נסבך את עצמנו, כי ממילא אפילו אם יקבל 50% הוא

לא עובר על 90% ואל נכניס הגבלה נוספת.

מר רוט:

כאשר אנחנו דברנו על אלמנה, היה מדובר שם על שני מאורעות,

מאורע אחד בגין פטירת בעלה ומאורע שני בגין זה שהיא עובדת. גם באלמנה הוצעו שתי תקרות, חצי מה שמגיע לו עד 90%. שם בטלנו שתי תקרות. פה מוצדק בכל זאת לעשות שתי תקרות.

ה. זיידל:

אנחנו בדרך כלל חשבנו שקרנות הפנסיה אינן משלמות. היום הוברר

שקרנות הפנסיה נותנות לאדם את כל הכסף ופיצויים. אדם שמקבל קיצבה מהביטוח הלאומי, האם הוא מקבל פיצויים משירות המדינה או שום דבר?

מר רוט:

במקרים מסויימים אשרנו פיצויים מלאים לאנשים שלא מקבלים פנסיה.

בחדשים האחרונים נתנו דעתנו על זה.

מר גלס:

ישנו סעיף 39 אשר מדבר על היחס בין פיצויי פיטורים וגימלאות

והוא אומר עקרונית שאין לקבל גם זה וגם זה. אח"כ בסוף נאמר: "הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יחולו, אף אם ויתר הזכאי על גמלתו, או אף אם הגמלה אינה משתלמת לו עקב ההוראות שבסעיפים...". וישנה רשימה ארוכה

מר גלס:

של סעיפים וביין הסעיפים אני רואה שסעיף 32 לא מופיע, פירוש הדבר שאדם כזה יכול לקבל פיצויי פיטורין.

י. נחמן:

אבל הוא לא מקבל.

מר אשכנזי:

מר רוט אמר שהוא מקבל.

היו"ר ש. ארבלי:

הוא אמר רק במקרים מיוחדים.

מר גלס:

אם הוא זכאי לפיצויי פיטורין לפי ההסכמים.

י. נחמן:

לפי חוק פיצויי פיטורין הוא צריך להתפטר מטעמי מחלה.

ה. זיידל:

יש הגיון בכך, שאם אדם מקבל מהביטוח הלאומי הוא לא צריך לקבל פנסיה כאן. אך מדובר בשיטה של פנסיה מקיפה שזה כולל הכל גם פיצויי פיטורין. כאשר אדם לא מקבל פנסיה אומרים לו: אתה לא רשאי לקבל פנסיה, אבל אתה חקבל את הכסף שלך ושל המעביד. זה דבר הגיוני. אתם מתנגדים להצעה של היו"ר בענין התקרה ואתם עומדים על שלכם ואומרים לאדם כזה: אתה צריך להתספק ב-60% שאתה מקבל מהביטוח הלאומי אבל פיצויי פיטורין לא חקבל. למה לא?

מר רוט:

כשמדובר בפיטורין של אדם לפני גיל 60 הוא זכאי למענק. יכול להיות שמענק הוא יותר טוב. יש בל קח פיצויים.

היו"ר ש. ארבלי:

אם כך קיימת החלטה עקרונית שרוצים לתקן את המצב הזה. אני לא מקבל את הענין של 50%, יש הצעה של תקרה. אם אתם רוצים לאמץ את מה שנהוג בקרנות, בבקשה.

מר רוט:

תנו לנו שהות עד לדיון הבא.

היו"ר ש. ארבלי:

אני לא יודעת אם מה שמקובל בקרנות זה יהיה יותר נוח. אני

לא מציעה לבס את זה.

הסיכום בעינו עומד ואנחנו

מציעים גם בענין זה להעמיד עד לכסימום של 90%.

בענין משכורת קובעת, אנחנו

סבורים שיש להכניס תיקונים בהגדרה של משכורת קובעת, כמובן לא תיקונים מרחיקי לכת, כפי שנקבע בהגדרה של שכר ע"י ועדת בן-שחר, אבל אנחנו רוצים להתבסס על אותם פסקי-דין שהיו כבר אשר קבעו שסוג מסויים יש להכניס לחישוב הפנסיה, כמו שעות נוספות, כמו תשלום שעות גלובליות, פרמיות וכו'. אנחנו בכל אופן נצטרך להחליט על מסגרת ואיזה מרכיבים רוצים להכליל.

ל. דיציאן:

את העיקר לא הזכרת, הצמדת
שכר קובע לצרכי פנסיה לתפקיד.

מ. כרמון:

אני רוצה להבהיר, מדובר
בשני נושאים נפרדים. מדובר,
איך קובעים את המשכורת שממנה ישלמו פנסיה כאשר לוקחים בחשבון את
השנים שאדם עובד. היום מקובלות שתי שיטות: שיטה הנהוגה בפנסיה
חקציבית שהיא משכורת האחרונה שנה כלולים מרכיבים ברורים שהם שכר יסוד,
תוספת יוקר, תוספת ותק ותוספת משפחה. אח"כ ישנה השיטה הנהוגה
בקרנות הפנסיה שמדובר באותן תוספות אבל עושים ממוצע של שלוש שנים
האחרונות. כלומר, אם מדובר בעליה בדרגה במשך שלוש השנים האחרונות,
לוקחים את ערך הדרגה ביום הפרישה ועושים ממוצע משוקלל של הדרגות
של שלוש השנים האחרונות.

מתעוררת שאלה לגבי קביעת
משכורת, איזה תוספות יהיו בה. שאלה שניה שהעלה אותה חה"כ דיציאן,
זו שאלה נפרדת, זו שאלה של הצמדת הפנסיה. בדקנו את הנושא הן בישראל
והן בארצות אחרות והגענו למסקנה שהמשכורת הקובעת למעשה נפגעת כתוצאה
מתוספות שקיימות ולא נכללות בפנסיה במיוחד כאשר מדובר בפנסיה מצטברת.

מבלי שאני נכנס לפתרון גלובלי,
לנו יש הצעה שהצענו אותה במסגרת שינויים של קרנות פנסיה וההצעה נמצאת
במסמך שהגשתי היום ויש הצעת ביניים שהיא כלולה בהחלטת הוועדה המרכזת.

ל. דיציאן:

אני לא חושב שצריך לדון על
קרנות הפנסיה.

ה. זיידל:

אני בקשתי לשמוע מה החלטת
הוועדה המרכזת בענין משכורת

קובעת.

מ. כרמון:

המצב הנוכחי הוא כזה: ישנם
מרכיבי שכר קבועים והכוונה
של קבועים היא מרכיבי שכר שמלווים את העובד כמעט כל תקופת עבודתו
ולמעשה המרכיבים האלה לא כלולים לצרכי פנסיה. אנחנו יעצנו להכליל
אותם בפנסיה, היות ולגבי קרנות פנסיה מדובר בתקופה מסוימת שחייבים
להפריש לקופות פנסיה, קבענו תקופות מעבר לגבי תוספת גלובלית שישנה
בסקטורים שונים. מדובר בתוספת גלובלית, שעות נוספות שהם תשלום קבוע
אחוז מסויים מהשכר שלא נובע משעות עבודה של העובד. זה לא משנה אם
העובד עבד שעות נוספות או לא, בכל מקרה הוא מקבל את התוספת הזאת.
היות ושם המרכיב הזה נובע מבעיות אחרות של מרכיב השכר ולא נובע מההגדרה
אם הוא עובד את זה או לא, הוחלט שרואים את זה כפי שנהגנו לגבי פרמיות
ולקחת תקופת מעבר. תקופת המעבר היא, אם עובד מקבל את התוספת הזאת
ומשלם מתוך התוספת לפחות עשר שנים, התוספת תהיה כלולה במשכורת הקובעת.
הפורשים לפנסיה במשך עשר השנים הבאות יקבלו אחוזים.

את ההחלטה הזאת אנחנו מתכוונים

להנהיג לגבי תוספות אחרות שהן דומות לתוספת הזאת.

ישנן תוספות אחרות שהן לא

מלוות את העובד, אלה תוספות סביביות או נובעות מתקופה מסוימת
או ממקום מסויים. ישנה תוספת ערבה או תוספות שנובעות מהמקום שהוא
נמצא באותו רגע. יש תוספות שהן לא קבועות כמו שעות נוספות.

מ. כרמון:

מה יהיה דינן של שעות אלה?
היות והמצב מורכב לגבי זה,
המלצנו המלצה אחרת, המלצה מספר 5 של הוועדה שהיא למעשה כלולה
בנספח. אנחנו מחוונים להפעיל שיטה זו אחרי שנוכל להנהיג שינויים
כוללים במערכת הפנסיה.

בנושא משכורת קובעת, אנחנו
נמצאים במו"מ עם הממשלה היות וקביעת שיטת משכורת קובעת היא זהה
בכל מערכת ודנים על הצעות אלה והצעות אחרות שחברים אחרים יציעו
ואני מקווה שבחקופה הקרובה נוכל לגבש עמדה מוסכמת על שני הצדדים.

היות ויש סיסמה עם הפנים לייצור
ופה הפגיעה דווקא בעובדי הייצור, בדרך כלל עובדנים צעירים עובדים
יותר שעות נוספות, יותר פרמיות, אנחנו מציעים שיטה שתיקח את כל
חקופת העבודה במונחים ריאליים, תיקח את כל המרכיבים שהם מרכיבי
שכר לא מרכיבים של החזר הוצאות ומחלקים את השכר האישי לשכר הממוצע
במשק וכך מוצאים יחס ריאלי. כאשר מכלילים מרכיבים אלה זה נותן
חמורה נכונה ביותר לתרומתו של עובד לקרן, כי אתה לוקח במונחים
ריאליים את השנים הטובות ואז נוצר תמריץ הן לעובד והן למעביד.
לגבי פרמיות השיטה הזאת לא נהוגה. לגבי פרמיות קבלנו הצעת ועדת מויאל
ומבצעים אותה. לגבי מקומות עבודה אחרים שנהוגה שיטת פרמיות אנחנו
מוכנים לקבל את זה.

היו"ר ש. ארבלי:

אני מבינה שהוועדה המרכזת החליטה
בחוב על הכללת מרכיבי שכר
קבועים בחישוב הפנסיה. מרכיבי השכר שהיא החליטה עליהם הם תשלומים
גלובליים, כמובן מה שנובע משכר עבודה ולא תשלומים של אש"ל,
נדבר שני זה בקשר לפרמיות. אלה שני דברים לא קבועים אבל

בקשר לשאלתו של חה"כ היציאן
בענין הצמדה לתפקיד לא קבלנו דעה מכס. מדוע אדם שפרש בתפקיד
מסוים עם דרגה מסוימת לא צריך לפצות אותו בשעה שאדם שהיה מקביל
בתפקידו ובדרגתו התקדם במשך הזמן?

מ. כרמון:

אני אעמיד אותו לדיון נפרד.
אנחנו תושבים בענין זה, האם
המטרה לשמור על רמת חייו אליו הוא הגיע כאשר הוא פרש, או שהוא צריך
להתקדם ברמת חייו. נניח שתהיה הצמדה לתפקיד, מה שיקרה הוא,
תפקידים נעלמים, מקצועות נעלמים. יש מקרים שתפקידים מתרחבים.
למשל בצבא, מפיק חטיבה היה בדרגת סגן אלוף. היום זה תת-אלוף.
מי שפרש בתור סגן אלוף מקבל לפי סגן אלוף ולא תת-אלוף. לכן יש
סכנה חמורה אם ניקח בחשבון הצמדה לתפקיד.

אנחנו חושבים שחייב לבוא שינוי
גם בתחום הצמדה למערכת הפנסיה, חייבים לעבור לשיטה של הצמדה אחידה
בכל המערכת. יכולים להיות שני אנשים בעלי אותו ותק, בעלי אותו דירוג
מינהלי רק במקרה הם שייכים למקומות עבודה שונים ואז שינוי במערכת
אחת מקדמת פנסיונר אחד על חשבון השני בלי שידעו שום דבר.

ההצעה היא להצמיד פנסיות
למדד המחירים לצרכן. הפנסיה צמודה לתוספת היוקר אבל צריך לזכור
שתוספת היוקר היא רק 70%.

ל. דיציאן:

ההסכם הוא לתקופה מוגבלת
לארבע שנים. שנה וחצי עברו מאז.

מ. כרמון:

מדד מחירים לצרכן קיים מאז
קום המדינה ויהיה קיים תמיד,
והוא מדד שנותן תמורה הולמת לערך הריאלי של הפנסיה. את המשכורת לא
הצמידו למדד המחירים לצרכן. כאשר מדובר במערכת פנסיה היא צריכה להיות
אחרת, אשר בה צריך לתת ביטוי נכון לשמירת רמת חייו של הפנסיונר לגבי
כל המערכת. ההצמדה שאנחנו מציעים היא הצמדה למדד המחירים לצרכן.

ל. דיציאן:

גם זה לא משקף.

מ. כרמון:

הצמדה למדד ישקף את הערך
הריאלי של הפנסיה ויתן 30%
יותר מאשר תוספת יוקר שלמעשה כמעט ואף אחד במערכת השכר לא קיבל
והדוגמאות שעשינו לגבי השנתיים האחרונות מופיעות בחוברת.

מר גלס:

הבעיה של סעיף 8 במשכורת
הקובעת, אחרי מתן פסק-דין
ע"י בית-דין ארצי לעבודה, העסיקה את הגורמים הממשלתיים לא מעט
והשתדלנו להציע איזושהי מתכונת אשר מצד אחד תהיה הגיונית ומצד שני
בת-ביצוע, ואני מודה שעד עכשו אנחנו ראינו שזה במקצת ריבוע של
המעגל.

רציתי לשאול שאלות מעשיות
מסויימות. אמרתם, ואני חושב שעל הדבר הזה אין מחלוקת כאן, שמרכיבים
שהם בבחינת החזרת הוצאות כמו אש"ל, אין להביא בחשבון. לגבי אש"ל
אנחנו נמצאים בצד אחד של המיגדון הזה שאין לגביו מחלוקת. גם באש"ל
כמובן יכולה להיות בעיה מסויימת באותם מקרים שמשלמים מבלי שאדם
צריך להגיש קבלות וכו'. אבל אני מסכים לענין הזה, שאת האש"ל לכל
הדעות אפילו אם אלך לשיטה לא קבועה, אני יכול להוציא אותו. אבל
ד"ר דיציאן העלה את השאלה של החזרת הוצאות טלפון. אתן דוגמאות
אחרות: ספרות מקצועית, ביגוד, הוצאות נסיעה למקום העבודה. אני
מודה ומתוודה שאנחנו התלבטנו בבעיות האלה וקשה מאד לקבוע את הדבר
הזה לכאן או לכאן, לא הגענו לאיזושהו מכנה משותף שאני יכול לומר,
תוספות מסויימות יש בדרך במקצת פיצוי על הוצאות ובמקצת תוספת שכר.
איפה הגבול?

היו"ר ש. ארבלי:

אחרי שפורשים לא מקבלים
ספרות מקצועית על-פי קבלות?

מר גלס:

זה תלוי, עובד בשירות המשפטי
הפורש ופוחח משרד, זכאי לכך
במס-הכנסה. אם מישהו פורש ומקדיש את הזמן הפנוי לתחביב שלו הוא
אינו זכאי לקבל את זה.

י. נחמן:

פס"ד שניתן ע"י בית-דין
ארצי לעבודה הן לגבי קרנות
פנסיה והן לגבי שירות המדינה התייחס למצב הקיים להגדרות הקיימות
היום. גם לפי ההגדרות הקיימות מצא בית-הדין הארצי שיש מקום למנות
אחרת. בשני מקרים דן בית-הדין הארצי בבעיה אחת בלבד, הצמדת הפנסיה
לשינויים בשכר שחלו לאחר פרישתו של עובד מן העבודה, אם תוספת
מסויימת נקראת תוספת קבועה שמהווה חלק מן המשכורת הקובעת.

ר. הומינר:

גם בית הדין התלבט ואמר
שני של יש ממנה.

י. נחמן:

לגבי קרנות פנסיה מסתמכים על ההגדרה שקיימת. המדובר בהסכמי שכר שהם רציונליים ומגמתם להגדיל שכר העבודה במקום לתת תוספות למיניהם. הם אומרים: מי ששהה כך וכך שנים בדרגתו ויש לו ותק בעבודה וקבל דרגה אחרת הוא לא יקבל תוספת לאותה הדרגה. הכוונה שאלה אשר נמצאים בפנסיה לא יקבלו ובית הדין לעבודה קבע שהם יקבלו. השאלה אם לזאת היתה הכוונה, אם לקבל העלאות בדרגה אוטומטיות כדי שאלה יתבטאו בפנסיה. אנחנו רואים שהרבה הסכמי שכר נעשו בצורה כזו כדי לא להעלות שכר. באחד מפסקי-הדין מפנה בית הארצי את השאלה, מי מייצג את הפנסיונרים, איפה הם במו"מ על השכר. זאת בעיה ממדרגה ראשונה.

היו"ר ש. ארבל:

לגבי ענין המשכורת הקובעת אני מציעה שנכניס את התיקון אך ורק על-פי אותם פסקי-דין שמתייחסים למצב קיים.

לגבי הנושא השני שחה"כ דיציאן הצליע אותו, לאור מה ששמענו שהתפקיד לא חמיד קיים נשאלת השאלה למה תצמיד?

ל. דיציאן:

יש לי הערות בשני כוונים: כוון ראשון, עקב הדיון בשינויים של הרפורמה במס-הכנסה הופיעו כאן בפנינו פרופסור בן-שחר, פרופסור ברונז ועוד אדם, הזהרתי ואמרתי: תדעו באותן רגע שאנכם מכניסים את כל המרכיבים שהיו עד עכשיו פטורים ממס-הכנסה, אבל התוספות במוקדם או במאוחר יקבעו כחלק אינטגרלי של השכר שמהם תצטרכו לשלם פיזי פיטורים. עכשיו, שנה וחצי אחרי הרפורמה מתברר שנוסף לוועדת המעקב שהיא אמנם עושה מעקב ולא מוציאה מסקנות, אנחנו באים בפעם הראשונה לדון בחוק פנסיה של ציבור גדול ומגוון, ולאחר פסקי-הדין אין לי כל ספק שחלקים ניכרים של התוספות שהם היו אמנם לעל-לשולחן אבל למעשה מתחת לשולחן, הם חלק אינטגרלי של השכר והגיע הזמן, אם זה נוח או לא, לכלול אותם בתוך השכר לצרכי פנסיה.

זו אחת הבעיות החמורות ביותר. אני זוכר תקופה שהייתי אמנם עוד ילד, של אינפלציה דוהרת ואחד הגורמים הנפגעים ביותר היו הפנסיונרים. כל מדינות מרכז אירופה נתקלו בשנות ה-20 המאוחרות והתחלת שנות ה-30 בבעיה הזו שהאנשים האלה נהפכו לאביונים בלי כל אפשרות לתקן את הדבר הזה. התומכים הראשונים של היטלר היו הפנסיונרים. זו עובדה הסטורית ואם אנחנו נמשיך במשך ארבע שנים באינפלציה של 35% או 40%, חס וחלילה, נגיע גם במקרה זה למצב כזה ואז מה עושים?

את אומרת מה זאת השוואה לדירוג? השוואה לדירוג זה אחד הביטויים לפיצוי שמקבל העובד בעד זה שהשכר הריאלי שלו אינו מקבל ביטוי מינימלי ע"י תוספת היוקר המלאה והמקוצצת.

מה מתרחש עכשיו בשירות המדינה? יש מדיניות שכר שנהפכה לעפרא דארעא. במקום לא לעבור אח-ה-2.5% נותנים לכולם תוספת דרגה ואיפה הפנסיונר בענין זה? הוא לא מקבל שום דבר. אני יודע שזה לא קל אבל מוכרחים למצוא דרך לא רק להכליל חלק מהתוספות המוסוות אלא גם את הדברים האלה. גם בחלק של הבלתי יחודיים אמרו: במשך שנתיים כולם יועלו בדרגה אחת או שניים בלי שינוי בתפקיד. מה עם האיש שיצא לפנסיה בדרגה הנמוכה? חבריו שממשיכים לעבוד עוד שנתיים מקבלים העלאה בשתי דרגות או שלוש דרגות. אני יודע שבשירות המשפטי היתה תקופה שנתנו דרגות אישיות כי לא יכלו להעלות אנשים בדרגה ואף אחד לא ידע עד שזה התגלה עקב שביתה..

היו"ר ש. ארבלי:

אם יש לו דרגה אישית, למי הוא צמוד?

ל. דיציאן:

- רק לעצמו.
אני מתנגד לתיקון הזה ואני מקווה שהוועדה תלך לקראת זה. אם זה לא יהיה על דעת כל חברי הוועדה אני אגיש הסתייגות.

היו"ר ש. ארבלי:

אתה לא מסכים למה שהצענו?

ל. דיציאן:

אני רוצה הרבה מעל.

היו"ר ש. ארבלי:

אני מסכימה שזאת נקודה מסובכת. השאלה היא מה השיטה הטובה ביותר על מנת להטיב את מצבו של הפנסיונר.

ל. דיציאן:

אני לא בדקתי את זה, לי נראה שההצמדה- לשכר הממוצע במשק יותר טובה מאשר מדד המחירים לצרכן.

מ. כרמון:

תלוי באיזה שנים.

היו"ר ש. ארבלי:

בתקופה של אינפלציה יותר טוב להצמיד למדד המחירים לצרכן.

ל. דיציאן:

אני לא בטוח, בוודאי אנקש את את עזרת אנשי המוסד לביטוח לאומי. אני חושב, דווקא בשירות הציבור לאור מה שמתרחש שם, ההשוואה לשכר הממוצע במשק יותר טובה מאשר למדד המחירים לצרכן.

היו"ר ש. ארבלי:

קיצבאות הילדים הציעו להצמיד לשכר הממוצע במשק ואנחנו התנגדנו. פרופסור בן-שחר אמר שבתקופת אינפלציה עדיף להצמיד למדד המחירים לצרכן.

לכן אני לא באה להציע שום דבר בענין זה. הנושא מורכב וצריך ללמוד אותו היטב. אני מציע שבסך הכל נכניס לפחות להגדרה של משכורת קובעת אותם דברים שביית-הדין פסק שיהיו כלולים.

ל. דיציאן:

לזה אין כל ספק.
הייתי מציע בכל זאת לפני שנקבל החלטה לשמוע את ארגון הפנסיונרים.

היו"ר ש. ארבלי:

הם היו כאן ולא אמרו שום דבר. תאמינו לי שאנחנו משמשים להם לפה יותר טוב מאשר הם בעצמם. לכן אני אומרת, בשלב הזה אותם דברים שביית הדין קבע, אני מוכנה לאמץ אותם.

ל. דיציאן:

הוא קבע הצמדה לדרגה.

היו"ר ש. ארבלי:

אבל לא לתפקיד.

ל. דיציאן:

אני לא בטוח אם זה לא לתפקיד.

מר גלס:

נצטרך לראות את פסק הדין.

היו"ר ש. ארבלי:

נבדוק את פסק הדין ובהתאם לזה נכניס תיקון להצעת החוק.

מר רוט:

תיקון בסעיף 20 ו-21 מדבר על הטבות אשר באו ביוזמתו של שר האוצר ולא ביוזמת המשטרה. אלה שעסקו בכל ההטבות לא הסתכלו על אלמנות ונכים שפרשו לפני עשר שנים. נחיל קודם עם ענין הנכים.

בשנת 1965 חוקן החוק לגבי נכים והשווה מצבם לצבא קבע. התיקון הוא: שוטר שנהיה לנכה יש לו שתי ברירות, או לקבל קיצבה 2% לשנה בלי פרומיל או 25% מן המשכורת ותגמולים מלאים.

תיקון שני, כאשר השוו בשנת 1965 את מצב הנכים והשאיירים לאנשי קבע שכחו עוד משהו. היום כלולים שאירים של שוטר שנפטר בשירות ולא הוזכרו שאירים של שוטר שנפטר כאשר הוא בפנסיה. עדכנו את המצב של אלמנות שוטרים בפנסיה למצב של אלמנות של אנשי צבא קבע שנפטרו בתפקיד. אם הברירה היתה לקבל 25% קיצבה של שוטר, נאמר בהצעה שבאותו מקרה אלמנה תקבל מחצית ממה שהיתה מקבלת במקרה רגיל. אם הוא מקבל 60% מן המשכורת ולאחר מכן קיבל תגמולים ממשד הבטחון, כשהוא מת כאשר הוא בפנסיה אלמנתו מקבלת מחצית מן הסכום של אלמנה רגילה אלמלא קבלה תגמולים ממשד הבטחון.

היו"ר ש. ארבלי:

מה הקשר ענין תגמולים של משרד הבטחון למשטרה?

מר רוט:

לקחתי את הסדר הראשון. בדוגמא א' מדובר על שוטר שעבד שמונה שנים. האלמנה מקבלת היום 8,15.60, 2 ל"י. הסדר השלישי אומר שאלמנה כזאת מקבלת היום אפס, כי היום בהודאת חוק גימלאות לשוטרים אין הוראה לגבי אלמנה של פנסיונר אלא קיימת הוראת סעיף 34.

מר גלס:

כלומר, אדם לא יקבל את שתי ההטבות אם העילה אותה עילה, אם אותו שוטר או חייל שפרש ונפטר כתוצאה מנכותו שנגרמה עקב תפקיד, במקרה כזה אפשר לקחת אחת משתי ההטבות ואי-אפשר לצבור.

היו"ר ש. ארבלי:

אולי תסביר לנו את הטבלה הזאת?

מר גלס:

ניקח את נקודת המוצא של שוטר שבזכותו משתלמים תגמולים. על זה עונה סעיף 78ב': שוטר שפוטר מהשירות מחמת נכות כמשמעותה בחוק הנכים ודרגת נכותו היא 35% או יותר, זכאי הוא בגללה לתגמולים לפי חוק הנכות. ברירה בידו, אף אם לא השלים חמש שנות שירות ועל אף האמור בסעיפים 34, 15 לבחור באחת מאלה ולא יגרע באחת מהזכויות לפי חוק זה: 1. קיצבה לפי סעיף 2א' לפי חוק וכן 25% מהתגמולים. 2. קיצבה של 25% ממשכורתו הקובעת ומלוא התגמולים המגיעים לפי חוק הנכים. שוטר שהותקף במארב וקיבל כדור בבטנו או בראשו ויש לו 35% נכות. הוא פוטר ויש לו שתי ברירות. עכשו אנחנו אומרים מה עם האלמנה שלו. כאן נאמר, שהכל תלוי במה הוא בחד. אם הוא בחר בברירה הראשונה אז אומרת ההצעה שלנו, יש לדבר הזה תוצאה X. אם בוג בחר בברירה השנייה יש לדבר הזה תוצאה Y.

היו"ר ש. ארבלי:

יפה, ההסבר מאד ברור. עכשו נראה מה קורה אם בחר

באפשרות הראשונה.

ח. הירש:

אם בחר באפשרות הראשונה, אותה ברירה ראשונה תישאר לו.

היו"ר ש. ארבלי:

נראה מה קורה עם אותה אלמנה אחרי שהוא בחר את המצב הראשון

או לפי המצב השני ומה באים לחקן.

מר גלס:

מר רוט אומר דבר כזה - היום המצב הוא שהאלמנה והשאיירים יש להם רק את הברירה לבחור בין מר רוט ובין משרד הבטחון מפני שהעילה לתשלום היא אותה עילה לפי סעיף קטן 2. לכל הדעות בא הדבר הזה להטיב מפני שנאמר, אפילו במקרה כזה יש הגברות מסויימת, הם לא יקבלו את שתי ההטבות במלואם אלא הדבר תלוי בבחירה של הנפטר. זאת אומרת אם הנפטר שם את הדגש על הקיצבה שמר רוט משלם והסתפק ב-25% מן התגמולים בלבד, היא תקבל רבע של הקיצבה של מר רוט. אם הוא בחר ב-25% מן המשכורת הקובעת ותגמולים, היא תקבל מחצית הקיצבה.

ח. הירש:

פה צה"ל רוצה להכניס תיקון שיוכל לעלות על 90%.

מר רוט:

מה שיתוקן לגבי צה"ל יתוקן גם פה.

ח. הירש:

אני מקבלת את הצעת משרד האוצר כי מה שיתוקן לגבי חיילי צה"ל

יתוקן גם לגבי המשטרה.

מר רוט:

במקום תקרה של 90% תהיה תקרה של 100%.

מר גלס:

אני הייתי מציע, מכיוון שהסוגיה די מסובכת שנלך סעיף סעיף.

הנקודה שחנה עוררה אותה נוגעת לפיסקה 2.

ח. הירש:

פיסקה 2 אינה מסובכת, הן די פשוטה.

מר גלס:

אני לא הבנתי שהוועדה מסכימה למה שהוצע בטור 1.

מר רוט:

זה בדיוק מה שקיים בצה"ל.

היו"ר ש. ארבלי:

עד היום המצב היה כזה שהוא לא נהנה משתי הזכויות. הוא בחר

באחד מאלה וזהו זה.

מר גלס:

היום חל סעיף 34, דינו כמו כל יתר עובדי המדינה. סעיף 34

שחקנו אותו במקצת אומר דבר כזה: זכאי עקב מאורע אחד לגימלה לפי פרק זה ולגימלה לפי חוק השיקום, הברירה בידו לבחור באחת מהן. בחר בגימלה לפי פרק זה יהיה זכאי לקבל גם 25% לפי חוק השיקום ואת כל שאר הזכויות. לעומת זאת, אם למשל הוא בחר בתגמולים לפי חוק השיקום, אז היום לפי החוק שלנו אלמנה לא מקבלת כלום. כאן ההבדל. ההבדל הוא בכך: בכל מקרה היא מקבלת את מלוא התגמולים.

וחוספת רבע או מחצית לפי בחירה קודמת של בעלה המנוח.

ח. הירש:

נקרא את הסעיפים ונראה בכמה מחבטאת החוספת בכסף.

היו"ר ש. ארבל:

אני מדבר על המקרה השלישי, שוטר שעבד 20 שנה וקיזבתו 40%.

מר רוט:

אם הוא בוחר ב-25% ממשכורתו הקובעת הוא מקבל 875 לירות שזה רבע מן המשכורת הקובעת. נניח שהשוטר הזה מוכר במשרד הבטחון ב-50% נכות. במקרה כזה הוא מקבל תגמולים מלאים שזה 1,017 ל"י. אם זה 60% זה היה עולה קצת יותר 1,200 ל"י.

עכשו נראה מה מקבלת האלמנה אם הוא מת מאותה סיבה. היום זה אפס. ממשרד הבטחון היא מקבל 2,800 לירות. לעומת זאת אם הוא בחר בברירה השניה הוא יקבל ממשרד הבטחון רבע מן התגמולים שזה 254 ל"י, ובמקרה כזה האלמנה לא מקבלת שום דבר, אבל לפי התיקון היא תקבל 210 לירות וממשרד הבטחון 2,800 לירות.

ח. הירש:

אין ספק שזה בא להטיב.

נניח שיתקנו לגבי צבא קבע, ומר רוט אומר שהם יהיו מוכנים

היו"ר ש. ארבל:

לתקן גם פה. זה מחייב תיקון חוק?

אני לא יודע מה תהיה ההחלטה שלכם לגבי 100%.

מר גלס:

אחרי שיתקבל התיקון אנחנו נחזור בסבלנות עד שיוגש תיקון ע"י

ח. הירש:

משרד האוצר.

לא חשוב מה שהוועדה תחליט בקשר לענין הזה. איך זה יכול להיות

היו"ר ש. ארבל:

באופן אוטומטי?

אני לא מתנגד לענין הזה, אנחנו לא נטען שזה נושא חדש.

מר גלס:

אם כך, קבלנו את ההסבר הדרוש ואנחנו סומכים את ידינו על

היו"ר ש. ארבל:

שתי ההצעות שהיו בסעיף 20 על שני חלקיו.

לגבי סעיף 21 אמרנו שזה קשור

עם סעיף 11.

כזכור הוכנסו הוראות מיוחדות בחוק לשוטרים ואז נחוספו

מר גלס:

פיסקאות מיוחדות בסעיף 35 שהן מיוחדות לשוטרים. מכיוון שאנחנו כרגע מכניסים הסדר כולל לגבי כלל ישראל, אנחנו משאירים את ההוראות המיוחדות לסוף. זאת כל המגמה.

וסעיף 22?

היו"ר ש. ארבל:

מר גלס: קשור עם סעיף 26ב'. מכיוון שגם לענין הקפאה יש הוראות מיוחדות

לשוטרים, שוב אותה בעיה טכנית, אנחנו מרחיבים את סעיף 46, בו בזמן שהיום עומדת הוראה מיוחדת לשוטרים, היא תשאר בסוף ובאמצע תכנס הוראה מיוחדת בקשר להקפאת זכות, הוראה כללית. היום יש בסעיף 46 הוראה כללית מאימתי משלמים, זו הוראה ראשונה. בהוראה השניה מדובר מה קורה עם אדם שפורש בגיל שבין 55 ל-60. הוראה שלישית, מה קורה לשוטרים שפורשים בגיל 50 ו-55, ומה קורה לאדם שפורש בגיל 35. מה שעושים, אנחנו משאירים בסוף את ההוראות המתייחסות לשוטרים.

היו"ר ש. ארבל: ומה לגבי סעיף 23?

מר גלס: גמרת את סעיף 23. זה בא להטיב.

בסעיף 80 כתוב היום כך:

"(א) סעיף 94(א) ייקרא כאילו נאמר בו, במקום הסיפה שלאחר המלים "על אף המותנה" - "אם הגיע לגיל 55 אחרי עשר שנות שירות". "

נראה מה אומר סעיף 94א' שתוקן

על-פי יוזמתו של חה"כ שחל. זה היה בערך לפני שנתיים או שלוש שנים. "94א' - עובד אשר הועדה הרפואית, או רופא בשירות המדינה ששר הבריאות מינהו לכך, קבעו בשעת קבלתו לשירות או לאחר מכן, אך לא יאוחר משנה מיום קבלתו לשירות, כי ביום קבלתו לשירות היה מצב בריאותו לקוי, ובגלל זה הותנה כי שירותו לא ישא זכות לגמלאות, יחול חוק זה עליו, על אף המותנה, אם שירת חמש עשרה שנה, יהא גילו אשר יהא, או אם הגיע לגיל 60 אחרי עשר שנות שירות; וכך יחול חוק זה על שאיריו, על אף המותנה, אם נפטר אחרי עשר שנות שירות."

ח. הירש: המיגבלה שלו תוסר.

מר גלס: בשעה שתקנו סעיף 94א' שכחנו שאלת קיום סעיף 80 ושאירים

לא הבאנו בחשבון.

היו"ר ש. ארבל: תודה רבה, ישיבה זו נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13.20